

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Marie Turkové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **S. Y.**, zastoupený JUDr. Michalem Benčokem, advokátem se sídlem Na Poříčním právu 1914/6, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2008, č. j. 2 Az 31/2007 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2007, č. j. OAM-1062/VL-20-K02-2006, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Hlavní argumenty žalovaného jak pro neudělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, tak pro neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu jsou v podstatě totožné. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nebyl dosud ze strany běloruských státních orgánů pronásledován ani mu nebyla dosud způsobena vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu (což žalobce ani nerozporuje) a že vzhledem k povaze dosavadních politických aktivit žalobce, které neměly soustavný charakter a navíc se odehrávaly pouze na úrovni řadového sympatizanta opozice v Bělorusku, mu nehrozí pronásledování ani vážná újma ani v budoucnu. Žalovaný tento názor opřel zejména o skutečnost, že žalobce agitoval za opozičního prezidentského kandidáta Poznjaka toliko formou vylepování volebních letáků a vkládání těchto letáků do schránek, a to pouze v období listopadu 2005 do prosince 2005; nepatřil tedy mezi přední představitele opozice vůči Lukašenkovu režimu ani nebyl dlouhodobým aktivním oponentem tohoto režimu. Dále žalovaný vzal v potaz následující skutečnosti: (1) v roce 2005 si při návštěvě Běloruska žalobce vyřídil bez problémů nový cestovní doklad a žádné problémy nezaznamenal ani při odjezdu z Běloruska; (2) mezi výpovědí žalobce v prvním a doplňujícím pohovoru jsou nesrovnalosti ohledně zásadních skutečností (v prvním pohovoru žalobce tvrdil, že byl zapsán na listině příznivců opozice, kterou má k dispozici KGB, a řada lidí z této listiny byla uvězněna, zatímco v doplňujícím pohovoru žalobce uvedl, že by na tomto seznamu *měl být* veden a že žádní lidé z tohoto seznamu dosud uvěznění nebyli); a (3) že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal až poté, co mu skončila platnost „pracovního víza“

(kvůli nesplnění podmínky nahlásit včas na cizineckou policii novou adresu, na základě čehož nebyl žalobci prodloužen pobyt na území České republiky), což snižuje jeho věrohodnost.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze pro jeho nezákonnost, ve které nejprve pouze obecně namítal porušení několika ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (konkrétně § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a 5 a § 46), a po výzvě městského soudu k doplnění chybějících náležitostí žaloby dodal, že některé věty z jeho výpovědi v pohovoru se žalovaným jsou v rozhodnutí vynechány, resp. přerušeny. Tyto nesrovnalosti žalobce vzhledem k nervozitě přehlédl a protokol podepsal. Jedná se zejména o následující nesrovnalosti: (1) lidé ze seznamu členů agitační skupiny prezidentského kandidáta Poznjaka byli skutečně zadrženi, ale byli propuštěni kvůli chybějící skutkové podstatě trestného činu (zůstávali ale sledováni a v případě opakovaného zadržení fyzicky napadáni); (2) seznam členů agitační skupiny prezidentského kandidáta Poznjaka má skutečně k dispozici KGB, která jej využívá k nátlaku na tyto členy (např. k propuštění z práce či vyloučení z univerzity); (3) když žalobce v doplňujícím pohovoru uvedl, že si není jistý, jestli KGB zahájilo proti němu nějaké řízení, tak tím myslel, že ho o takovém řízení KGB neinformovala; a (4) vyhotovení nového cestovního pasu žalobci trvalo tak krátkou dobu jenom díky známosti na matičním úřadě. Dále žalobce zmínil smrt aktivisty strany BNF, R. S., který byl po návratu do Běloruska nalezen oběšený, přičemž existují důvodné pochybnosti, že tato smrt byla vynucena činností speciálních služeb.

Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 6. 2. 2008 zamítl, přičemž se ve všech zásadních bodech ztotožnil s žalovaným.

Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností, ve které namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Ke své argumentaci v žalobě stěžovatel dodává, (1) že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu i udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona, a přinejmenším podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu; (2) že žalovaný ani městský soud nepřihlédli k soustavnému porušování lidských práv na území Běloruska a že použité zprávy o zemi původu byly velmi kusé. Dále projevil obavu z povinnosti nastoupit ve své zemi vojenskou službu. V doplnění kasační stížnosti ze dne 12. 12. 2008 stěžovatel hodnotí nejnovější politický vývoj v Bělorusku, především propuštění některých představitelů opozice a uvádí příklady toho, že závažné porušování základních práv ze strany autoritářského režimu prezidenta Lukašenko pokračuje. Stěžovatel se obává uvěznění za to, že se aktivně podílel na činnosti hnutí Mladá fronta v Bělorusku a také na činnosti mládežnického hnutí Běloruské lidové fronty Mladé obrození, za což mu má v Bělorusku hrozit uvěznění, a to na základě příslušné novely trestního zákoníku, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2006. K tomuto podání stěžovatel přiložil vyjádření předsedy uvedeného hnutí Mladé obrození Ramana Kavalčuka ze dne 5. 12. 2008, v němž se uvádí, že stěžovatel je od roku 2000 členem tohoto hnutí a že se na jeho činnosti aktivně podílel.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na své rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Pokud jde o kasační námítky brojící proti neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a ohledně obavy z povinnosti nastoupit v Bělorusku vojenskou službu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel tyto námítky

neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl, a tudíž jsou tyto námitky podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelné a Nejvyšší správní soud se jimi nemůže zabývat. Ve zbytku námitek je kasační stížnost přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

V projednávaném případě je nesporné, že stěžovatel nebyl v minulosti pronásledován, a spornou je tak pouze otázka, zda-li mu hrozí pronásledování v budoucnu. Jak bylo uvedeno již výše, hlavní argumenty žalovaného pro neudělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu i neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu mají společného jmenovatele, a tou je méně významná povaha politických aktivit stěžovatele, na základě čehož žalovaný i městský soud dovodili, že stěžovateli nehrozí v budoucnu ani přiměřená pravděpodobnost pronásledování ani reálné riziko vážné újmy (rozdíl mezi oběma důkazními standardy objasňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, všechny na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně konstatoval, že u členů politických

či náboženských entit je nutné rozlišovat rovněž jejich postavení v hierarchii dané entity (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, oba www.nssoud.cz; srov. rovněž *N. proti Finsku*, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. 7. 2005, stížnost č. 38885/02, § 164) a s ohledem na dostupné informace o zemi původu posoudit, zda hrozí jednotlivci zastávajícímu dané místo na žebříčku v hierarchii této skupiny pronásledování, resp. vážná újma.

Jedná se tedy o otázku prejudikovanou, přičemž závěr žalovaného i městského soudu v projednávané věci je plně v souladu s touto judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť řadové členství stěžovatele v mládežnických hnutích, byť opozičně orientovaných, či příležitostné krátkodobé aktivity, spočívající ve vylepování či roznášení letáků, nejenže dosud nevyvolaly žádné represivní aktivity běloruského režimu vůči stěžovateli, ale na základě řádného rozboru dostupných informací a pramenů založených ve správním spise dospěl žalovaný a posléze i městský soud k opodstatněnému závěru, že stěžovateli při dosavadní úrovni jeho politických aktivit nehrozí pronásledování ani vážná újma z těchto důvodů ani v budoucnu, a to i přesto, že Nejvyšší správní soud, obdobně jako žalovaný, souhlasí se stěžovatelem v tom, že v Bělorusku docházelo a nadále dochází k závažnému porušování lidských práv, tyto represe, pokud dosahují intenzity pronásledování, jsou však namířeny především proti významným opozičním představitelům. Pokud stěžovatel až v doplnění kasační stížnosti uvádí, že dle jeho názoru mu hrozí za jeho dosavadní politické aktivity trestní stíhání, a to na základě novely trestního zákoníku účinné od 1.1. 2006, pak je třeba říci, že se jedná o nové tvrzení, které stěžovatel neuváděl, ač tak učinit mohl, během řízení před správním orgánem, který tak neměl možnost toto tvrzení ověřit a vypořádat se s ním. Věrohodnost žadatelových tvrzení také podstatně snižují rozpory v jeho výpovědích, které konstatoval žalovaný i městský soud, stejně jako skutečnost, že o mezinárodní ochranu nepožádal okamžitě po příchodu do České republiky, ale až po té, kdy skončila platnost jeho povolení k pobytu.

Pokud jde o procesní námitky brojící proti tomu, že žalovaný ani městský soud nepřihlédly k soustavnému porušování lidských práv na území Běloruska, že použité zprávy o zemi původu byly velmi kusé, resp. námitky ohledně údajného porušení příslušných ustanovení správního řádu (v dané věci již žalovaný postupoval podle správního řádu č. 500/2004 Sb.), Nejvyšší správní soud neshledal v napadeném rozhodnutí městského soudu při hodnocení těchto námitek *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. Žalovaný shromáždil dostatečné množství informací o zemi původu a při jejich používání dodržel zásady vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, www.nssoud.cz). Stěžovatel měl možnost se k těmto informacím vyjádřit, resp. navrhnout vlastní důkazní prostředky; to však neučinil a protokoly o pohovoru se žalovaným bez námitek podepsal. Ani ostatní tvrzené nesrovnalosti nemají takový charakter, aby mohly mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že jeho dosavadní judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a městský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud tedy neshledal v rozsudku městského soudu zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele, ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2009

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu